

Kort verslag met strategisch advies (eindproducten D en E) behorend bij:

Lespakket Afrispectives. Een klein lespakket over Afrika, diaspora, diversiteit en identiteit. Bestemd voor leerlingen in de onder- en bovenbouw van het voortgezet en het middelbaar beroeps onderwijs.

1

Door Aspha Bijnaar

September 2017 zijn Aspha Bijnaar van EducatieStudio en Jillian Emanuels van Opvoedempowerment aan de slag gegaan met de opdracht van IDleaks om een lespakket te maken in relatie tot de storymap op www.afrispectives.com. Alle partijen beseften dat de tijd en de middelen erg krap waren om er een mooi en uitgebreid lespakket te maken. Toch is met de nodige inzet een product geleverd waar de geconsulteerde docenten zeer tevreden over zijn en enthousiast zijn om mee aan de slag te gaan. Hun input was cruciaal om dit lespakket te kunnen maken.

Looptijd

De looptijd liep van de 3^e week september 2017 tot en met 3^e week van januari 2018. In deze periode vielen de Herfstvakantie en de Kerstvakantie.

Docententeam

We hebben zes docenten bereid gevonden om ons gedurende het gehele proces intensief bij te staan met raad en daad. Zij hebben samen met ons de websites van IDleaks en de storymap bestudeerd alsook de contouren van de opdracht. Op grond hiervan heeft EducatieStudio een inhoudelijk en praktisch uitvoerbaar concept bedacht. Het uit te voeren concept en daarmee samenhangende aanpak is gedeeld met de opdrachtgevers. Er zijn twee plenaire bijeenkomsten geweest met de docenten. Daarnaast is er actief met hen overlegd via email, telefonisch en face-to-face. Voor de verdere bevindingen uit de plenaire bijeenkomsten, zie **Bijlage (door Jillian Emanuels)**.

De opdracht

De opdracht van IDLeaks om een lespakket te maken met opdrachten waar de docent 1 uur met de klas mee bezig kan zijn, bleek in de praktijk niet haalbaar. Bovendien vonden de docenten de thema's en onderwerpen in de Afrispective storymap vernieuwend en prikkelend genoeg om de leerlingen uit te dagen hier intensiever mee aan de slag te gaan. De diversiteit in de storymap maakt dat EducatieStudio een lespakket kon maken met de onderdelen die nodig zijn voor docenten om er een vakoverstijgend project van te kunnen maken, die ook nog eens aansluit bij *21st Century Skills*. Maar dan moeten de leerlingen hier meer uren aan kunnen besteden.

Aanbevelingen

Om een lespakket te maken, komt heel veel bij kijken. Om toch een waardevol product te maken heeft EducatieStudio er veel eer in gestopt om een lespakket te maken waar opdrachtgever mee voor de dag kan komen, maar vooral waar de docenten mee aan de slag kunnen. EducatieStudio heeft voorgerekend dat alleen al aan het ontwikkelen en samenstellen van één opdracht, gedifferentieerd naar de genoemde onderwijsniveaus, gemiddeld 40 uren werk tegenover staat.

EducatieStudio wil dan ook graag aangeven waarmee in de toekomst rekening moet worden gehouden bij het maken van een (nieuw of vervolg van dit) lespakket.

- Een lespakket kan niet gemaakt worden zonder de input van docenten. Aangezien docenten druk, druk, druk zijn moet het ze aantrekkelijk worden gemaakt om mee te werken. Een tegemoetkoming in kosten in de vorm van een waardebon moet daarom ook weer niet te zuinig zijn.
- Er moet voldoende tijd zijn voor opdrachtnemer om vooraf het beschikbare materiaal te bestuderen, zodat goed beoordeeld kan worden wat haalbaar is.
- Er moeten geld en middelen worden begroot voor research, ontwikkelen van concept, schrijven van de opdracht, redigeren van de teksten, ontwikkelen van *lay out* en stijl, beeldresearch.
- Ook moeten tijd en middelen worden gereserveerd voor de organisatie en coördinatie zoals bespreken van ruimte, werven van docenten, organiseren van de bijeenkomsten,

huren van beamer en laptop, drank, hapjes en versnaperingen, vervoerskosten, kopiëren of printen van werkmateriaal etc.

- Het is noodzakelijk om samenwerkingen met personen en instellingen aan te gaan. Deze personen en instellingen moeten worden benaderd. Zij moeten de tijd krijgen om mee te denken op welke manier zij willen of kunnen samenwerken en dat vraagt intern overleg bij de organisaties. Vaak willen deze personen en instellingen ook iets kunnen lezen over de opdracht die ontwikkeld wordt en eventueel voorzien van input. Vaak is een bezoek aan de betreffende organisaties noodzakelijk om het eigen materiaal dat input is voor het lespakket, vooraf te bestuderen en daarover te overleggen of en hoe het voldoet.
- Het pakket moet onder de aandacht worden gebracht van scholen en relevante onderwijsprofessionals via pr en communicatie. Hiervoor kunnen stichtingen beter de diensten inhuren van pr bureaus die zich speciaal richten op verspreiding van (les)materiaal in het onderwijs. Zij hebben een groot bestand van emailadressen met namen van scholen en namen van de docenten. Deze laatste kunnen daardoor op persoonlijke titel worden aangeschreven, wat effectiever is dan een mail te sturen met een algemene aanhef. Bovendien hebben zulke bureaus alle faciliteiten en mankracht om eventuele *hard kopies* te bezorgen op de plek van bestemming.

Om het lespakket toch zelf effectief te verspreiden onder relevante professionals stel ik voor dat opdrachtgever het volgende doet. Voorop gesteld dat het lespakket in alle opzichten aantrekkelijk is, qua inhoud, tekst en vormgeving.

- Een persbericht te versturen naar allen in hun mailbestand met het verzoek het verder te verspreiden.
- Dit persbericht ook te plaatsen op de eigen websites
- Dit persbericht ook te verspreiden via twitter, facebook etc. het helpt om relevante updates over de ontvangst van het lespakket of reacties op het lespakket te verspreiden of bijvoorbeeld facebook
- Relevante netwerkorganisaties expliciet vragen dit persbericht te verspreiden.
- Communiceren over dit lespakket naar gelijksoortige organisaties toe (voor alternatieve lespakketten) en naar haar eigen bredere netwerk.



- Een bepaald aantal scholen benaderen door persoonlijke contacten met docenten. De ervaring leert dat als een docent geïnteresseerd is in het lespakket hij of zij dit gemakkelijker doorgeeft aan een collega en dat die collega het weer doorgeeft aan een andere enzovoorts. Met deze werkwijze heeft EducatieStudio goede ervaringen. Docenten blijken in de praktijk het zoveelste mailtje van weer een organisatie, niet gelezen te hebben. De sneeuwbalmethode zorgt er voor dat het product onder de aandacht komt van hen die oprecht interesse hebben in het lespakket.

4

Educatiestudio is door opdrachtgever gevraagd om 20 klassen van het voortgezet onderwijs actief te benaderen met dit lespakket. Beoogd doel is het gebruik van het lespakket in 20 klassen van diverse niveaus (MBO, VMBO-T, HAVO, VWO), in dit of volgend schooljaar. Februari 2018 start EducatieStudio met deze werkzaamheden.

Strategie en bevindingen van de ontwikkeling van het Afrispectives lespakket

Geschreven door: Jillian Emanuels
24 januari 2018

In november 2017 heeft Dr. Aspha Bijnaar, geassisteerd door Jillian Emanuels de opdracht aangenomen om voor IDleaks een toolkit te ontwikkelen. De toolkit omvat een klein lespakket over Afrika, diaspora, diversiteit en identiteit en is bestemd voor de bovenbouw van het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroeps onderwijs. Het zijn de verhalen in de Afrispectives storymap (afrispectives.nl) die de basis vormen voor dit lespakket. De verhalen, blogs, gedichten en verslagen op deze website zijn geschreven door mensen vanuit de hele wereld die zich identificeren met het Afro-perspectief of er nauwe affiniteit mee hebben. Onderstaand de verslaglegging van de gebruikte strategie en belangrijkste bevindingen.

De strategie

De toolkit is ontwikkeld in nauwe samenwerking met docenten uit het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. Op 6 november 2017 en op 15 januari 2018 zijn de docenten uitgenodigd om deel te nemen aan een brainstorm en feedbacksessie. Dit waren docenten van het reguliere voortgezet en middelbaar onderwijs. De brainstormsessies vonden plaats in een ruimte van The New Urban Collective / The Black Archives. The Black Archives is een uniek historisch archief waar activiteiten en literatuur te vinden is vanuit zwarte en andere perspectieven die elders vaak onderbelicht zijn.

De docenten werden hier na werktijd ontvangen met een warme maaltijd. Hierdoor kwamen we er qua mogelijke data snel uit en werden de docenten op een prettige tegemoet gekomen voor hun expertise en besteding van hun vrije tijd. De docenten waren erg betrokken bij het onderwerp en vonden de benodigde uitloop geen probleem. Ook om een tweede keer af te spreken waren ze bereidwillig. Daarnaast waren ze tussen de twee brainstormsessies ook bereid om de verdere ontwikkeling van de toolkit te begeleiden.

De belangrijkste bevindingen

Tijdens de bijeenkomsten is het materiaal voor het lespakket besproken aan de hand van onder andere deze vragen: in hoeverre zijn de Engelstalige teksten uit de storymap voldoende leesbaar voor de leerlingen? In hoeverre spreken de verhalen de doelgroep aan? En wat dient er nog toegevoegd te worden aan de toolkit om het toegankelijk en bruikbaar te maken voor de doelgroep?

Tijdens de brainstormsessies is er vooral de focus gelegd op het brainstormen over het kader, de inhoud, werkvormen, taalgebruik, begripsniveau, presentatie en vorm van de opdrachten. De docenten gaven aan dat sommige verhalen niet erg duidelijk zijn voor de leerlingen. En dat de opdracht zich dan meer zou moeten focussen op taal dan op inhoud. Er is om die reden gekozen voor de verhalen waarin het Engels redelijk te lezen is voor scholieren tussen 12 en 18 jaar. De docenten gaven aan dat de één meer aan spreekt dan de ander, puur vanwege het onderwerp en de stijl. Muziekclips met aantrekkelijke muziek spreekt de doelgroep aan. Verhalen die dicht bij hun leefwereld liggen zullen ook aanspreken. En om verhalen waarin de boodschap duidelijk en belangrijk is, is het belangrijk om de opdrachten zo aansprekend mogelijk te maken.

Het tweede en tevens laatste overleg was een intensieve lees-en werkbijeenkomst waarbij de docenten de gelegenheid hadden om alle opdrachten uitgebreid te lezen en van de laatste feedback te voorzien. Opdrachtgever IDleaks was aanwezig bij de opening van de avond en het avondeten. Zij hebben toen

van de gelegenheid gebruik gemaakt om zich aan de docenten voor te stellen en het betreffende educatieve project toe te lichten.

Wat dient er nog toegevoegd te worden aan de toolkit?

Er is door de docenten opgemerkt dat de website van IDLeaks saai is, inhoudelijk nog niet veel meldt en een opknopbeurt kan gebruiken. Hoe aantrekkelijker de website is, waar het lespakket op komt, hoe beter. Voor de navigatie is het onmisbaar als er een inhoudsopgave komt, waardoor er in een oogopslag te zien is wat de inhoud is en er gezocht kan worden op de titels van de verhalen. IDleaks heeft beloofd daar werk van te maken. Ook gaven de docenten aan dat het belangrijk is dat de toolkit er aantrekkelijk uitziet door het gebruik van een herkenbare stijl, plaatjes die passen bij de tekst en het thema en het gebruik van symbolen. Symbolen die aangeven dat bijvoorbeeld een leesopdracht, schrijfopdracht of doe-opdracht volgt. Ook de werkvormen dienen speels en toch educatief te zijn om de scholieren het gevoel te geven dat ze met iets speciaals en extra curriculaire bezig zijn. Met betrekking tot de docentenhandleiding gaven de docenten aan dat het belangrijk is dat deze vooral beknopt en *to the point* moet zijn. Zodat docenten niet te snel afhaken vanwege bijvoorbeeld werkdruk, werkstress en andere targets.